

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumerează și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 25 Octomvrie st. v.

Diastica maghiară, chiar și cea scrisă în limba germană, pare că și-a pus în cap să desvolte o agitațiune sistematică în contra Românilor din țerile coroanei ungurești. Nu este și lăsată de D-deu, în care se nu li se insinue Românilor acestora vre un lucru, prin care se se poată stîrni în Maghiari ură asupra-le.

Din tonul cel mai nou al diasticeii maghiare, se vede și mai lămurit, că este metod în *non sensul* aceleia. Pentru-că după-ce și-a construit premise false, se înțelege, ajuns acum și la concludiuni, cari nu pot fi decât ear' false, ca și premisele. Altfel nici că se poate și nici că se putea.

Acum se vede, că toate nălucile cu deprinderile noastre în arme, cu puscile ascunse și cu dinamita etc. etc., erau numai pregătiri. Este adevărat, că pentru salvarea reputațiunii cavaleresti s'au publicat și unele desmintiri. Este tot așa de adevărat, că cu ocasiunea acestor desmintiri s'a atins, pe ici pe colea, și nimicincă nălucilor cu deprinderea nocturnă în arme, cu puscile ascunse, cu dinamita, însă nălucirile au apucat a fi răspândite. Adevărate, neadeverate, diastica maghiară continuă cu completarea tabloului. Ea zidesce pe fundamentul lor mai departe și, ca și când le-ar lua pe toate de adevărate, pretinde acum măsuri extraordinare în Transilvania.

Apocape toate diarele maghiare scriu acum că Transilvania e în pericol, ear' pericolul este, că țeara aceasta, are să cadă jertfă daco-românismului.

Va să dăcă, companiile de Săcui, o măsură cu care pe nedrept și fără de nici o basă s'au jignit Români în sentimentul lor patriotic, sînt floare la urechie. Pentru diastica maghiară, care trage acum într'o dungă clopotul daco-românismului, asistențele militare, cum sînt cele dela Zlatna și Ighiu, nu mai sînt suficiente.

„Neues P. Journal“ în numărul de alaltieri cere deadreptul „statificarea“ administrațiunii, mai cu seamă în părțile, unde populațiunea nu este compactă maghiară. Ceea-ce va să dăcă, administrațiunea autonomă municipală în Transilvania se se suspendeze de „dragul“ Românilor și se fie pusă direct în mâinile guvernului.

Cel puțin legii electorale separate, nu i-ar mai fi urit singură în Transilvania. Ar avé lîngă sine și o administrațiune separată. Uniunea Transilvaniei cu Ungaria ar fi cu mult mai perfectă decum a fost și până acum. Dar' se ne întoarcem de unde am purces. Ne-am provocat la un diar opozițional, moderat și scris în limba germană. Opoziționalul moderat, și care prin limbă viind în contact cu lumea mare nemaghiară, are cuvânt se-și tragă mai mult seama ce scrie și scriind ce pretensiuni face. Surprinderea dar' nu poate fi mică, dacă vedem, că și diare de seama lui „N. P. Journal“ nu se opresc mai la puțin, decât pentru Transilvania la administrațiune separată.

Vrea cineva ceva mai simptomatic pentru situațiunea patriei noastre?

Unica împregiurarea aceasta arată cât de adînc a intrat rugina nălucirilor în societatea maghiară.

„Budapesti Hirlap“ și altele de tagma ei vîd rezoluțiunea daco-română deja începută. Diarelor de seama lui „Budapesti Hirlap“ le este ajuns să audă, că în cutare sat s'a întemplat un omor și că omoritul este Maghiar, pentru-ca se se creadă în drept de a proclama, că revoluțiunea în Transilvania Români au început-o, întocmai ca la 1848.

Ca oameni „rēmași mai înapoi în cultură“, ne permitem întrebarea: ce au de gînd oare compatrioții maghiari cu alarmele lor atît de variate?

Cred ei cumva că în chipul acestor lucră în interesul patriei, care ne este comună și lor și nouă? Cred ei, că agitând neîncetat și înferbentînd spiritele, pregătesc unitatea simțimintelor neapărat de lipsă pentru vre-o acțiune comună eventuală în afară? Sau își dau silința ca, ferească D-deu de vre-o încurcătură neprevădută și neașteptat de mare, se mai producă un Mohács modern pentru Ungaria? Așa înțeleg domniile lor cu cultura cea înaltă patriotismul?

Nefericită ar fi patria, când ar fi încreștă numai și numai pe mâinile unor oameni, după cum îi arată spiritul din diastica lor, lipsiți de toată educațiunea politică, pentru-că acestia în adevăr ar duce-o la vre-o catastrofă nouă.

Noi sperăm, că patria noastră este sub îngrijire mai bună și îngrijirea aceasta are în urma urmelor să reese învingătoare cu dreptatea pentru toate popoarele din monarhie.

Aceasta ni se pare că o simt și compatrioții cu cultura înaltă. Aceasta și nu daco-românismul, despre care compatrioții maghiari sciu că este numai o nălucă în capetele unor fricoși, este ceea-ce neliniștește pe „sublimii“ politici dela diastica maghiară.

Plini de zel, cum sînt, ar dorî, ca dreptatea se nu reese pentru toate popoarele învingătoare. Ei ar vré să provoace scandaluri, prin care, bunăoară noi Români, se ne compromitem și prin compromitere se nu ne mai putem apropia de coroană, ca se-i spunem păsurile noastre și se reclamăm aceea ce ne compete.

Români însă nu le vor face compatrioților maghiari bucuria aceasta. Români vor face așa de bine și nu se vor compromite și nisuința compatrioților va rămâne, ca și de alte dăți, rușinată.

Români nu vor împlini nici dorința compatrioților maghiari, ca inteligența română să se desbina, spre a înlesni compromiterea noastră. Așteaptă compatrioții, și guvernul prin organele sale va stăruî să provoace desbinare. Inteligența română însă are experiențe din trecut, experiențe destul de instructive și se va feri de a căde în cursă.

Cestiunea naționalităților.

VI.

Abia ieri am dîs, că este o întreprindere prea îndrăsnită de a cultiva în poporul român tradiționala alipire către Casa de Austria, când diarele maghiare, chiar și cele guvernamentale, îi spun mereu Românilor, că de astăzi înainte înzadar mai caută ocrotire la Tron.

Astăzi diarele maghiare ear' fac gălagie în înțeleșul acesta.

Alteța Sa Imperială, Arhiducele Rudolf, a rostit la încheierea expozițiunii din Budapesta o cuvîntare, dîcînd între altele:

„Pentru țerile sfintei coroane a lui Ștefan expozițiunea formează o importantă etapă în dezvoltarea plină de putere juvenilă, și în aceasta consistă cel mai important succes al ei. Pentru noi, care am avut fericierea de a lua parte la această operă, cea mai frumoasă rēsplată și mîndria noastră e conștiința, că am servit patria noastră, patriei, de pămîntul sfânt al căreia ne leagă cu tîrie fidelitatea și iubirea fească.“

O enunțiare mai corectă nici că se poate.

Viitorul nostru Monarch vorbesce de „țerile“ coroanei ungare, de progresele realizate de aceste țeri și de patria comună, căreia îi păstrăm credința și iubirea fească.

Din această enunțiare însă, chiar și din aceasta, oficioasele maghiare scot prin o forțată interpretare înțeleșul, că viitorul nostru Monarch le este dat cu trup cu suflet Maghiarilor și numai lor.

„Acest discurs, — dîce „Kolozsvári Közlöny“, — e un eveniment istoric și pentru noi Maghiarii are o importanță nemăsurată.“

De ce numai pentru Maghiari, și nu pentru noi toți, care împreună constituim regatul ungar? Nu ne sînt țerile coroanei ungare tuturoara de o potrivă patrie? Nu toți deopotrivă sîntem fii adeverați ai acestei patrii? Arhiducele Rudolf are să le fie numai Maghiarilor Rege? Li s'a adresat el lor și numai lor?

Diarul clujan scoate din cuvîntele Arhiducelui o „promisiune“ pentru națiunea maghiară îndeosebi, apoi urmează:

„Prin această promisiune Maghiarul „feciurul de craiu“ pētruns de sentimente maghiare a scos dinții de otravă ai tuturor dușmanilor nostri interni.“

Care va să dăcă Arhiducele Rudolf e „Maghiar“, e pētruns de sentimente maghiare și s'a angajat în lupta dintre noi și Maghiari în partea Maghiarilor.

Aceasta o scot Maghiarii din cuvîntele, pe care le-a rostit cu ocasiunea încheierii expozițiunii.

„Acestia, dușmanii interni, — urmează diarul clujan, — mai ales la noi, în munții ce cad departe de centru, nu tînușesc, că pentru realizarea tuturor planurilor sale îndreptate contra statului contează pe Casa domnioare. E destul de îndrăsnit acest rēutacios neam de oameni, pentru-ca înjurând națiunea maghiară și constituțiunea se-și declare în același timp și alipirea neclintită către Casa imperială, destul de părăsit de toți Dumneșei, ca la sărbările de felul acelor făcute pentru Horia și Cloșca să rostească numele regelui nostru. Acest neam de soboli stăruie cu premeditare, ca înecînd în popor planurile sale privitoare la rēsturnarea statului, să adaugă la ele presupunerea, chiar în sine o lesă maiestate, că ideile lor nu stau în contradicțiune cu pietatea datorită Casei domnioare, ba că lucrînd contra Ungariei, ostenseșc pentru binele Casei de Habsburg și în sensul ei.“

Așa este! Combătînd actuala stare de lucruri, noi avem toată speranța, că mai curînd ori mai târziu vom fi spri-

giniți și de Coroană, și nu vom înceta a fi mereu viu în popor această credință; nu vom înceta nici odată a le dîce Românilor: Nu căutați spriginire în altă parte, căci spriginul voștră fireșc e la Monarchul voștră!

Așa este! — Combătîndu-i pe Maghiari, combătînd constituționalitatea lor, avem conștiința de a nu intra în conflict cu tradiționala noastră alipire către Casa de Austria.

Avem dreptul la aceasta noi, care n'am conspirat încă nici odată contra acestei Case, nu ne-am unit nici odată cu dușmanii ei, ne-am luptat totdeauna în bărbăție pentru puterea ei și nu suferim în mijlocul nostru cultul lui Ludovic Kossuth, această întrupare a revoluțiunii antidinastice.

Așa este! Luptînd pe față, ear' nu ca sobolii, contra prefacerii statului ungar poliglot într'unul național maghiar, avem conștiința de a servi interesele Casei domnioare, și nu vom înceta nici odată a striga: Împérate! Sfetnicii, pe care și-i impun Maghiarii, și în străinează inimile Românilor, care totdeauna au fost un stîlp tare și sigur al puterii Casei Tale!

„Dacă noi am fi la putere, — urmează diarul clujan, — am răspândi cuvîntare patriotică a moștenitorului Rudolf în milioane și milioane de exemplare până la coliba acoperită cu paie a Mocanului dela munte. Numai această cuvîntare, numai vorba roșită de feciorul de craiu poate să lumineze mintea întunecată de amăgitori a acestui popor. „Tribunele“, „Gazetele“, popii români vor ascunde cu îngrijire această cuvîntare, pentru-că, cetind-o poporul, cu o lovitură ar fi nimicată întreaga lucrare a agitatorilor. Poporul el însuși e credincios și de o fire pașnică, dar' între munți popa și dascălul sînt diarele lor cotidiane; ani de-a rîndul cutrieră codrii și pășunile de munte și nu are sciință nici despre puterea Ungariei, nici despre anunțările casei regale. Dacă în coliba lui și în limba lui moștenitorul de tron l-ar face prin graiu viu să înțeleagă, că în anii din urmă Ungaria s'a ridicat în rîndul statelor culturale, că acest „pămînt sfânt“ este „patria adorată“ a viitorului împărat, care în discursul seu se mărturisese „Maghiar“, atunci ar ajunge și Românilor dela munte să înțeleagă, ce grozav a fost înșelat și ar învîța să cinstească puternica Ungarie și să se teamă de ea.“

Da! înainte de toate însă ar trebui să i-se spună Românilor dela munte aceasta în limba lui românească și de cineva care se bucură de încrederea lui, ear' nu în limba „statului“, nici de puternicii dîlei, care nu se bucură de încrederea lui.

Arhiducele Rudolf însă nu vorbesce românește, și dacă ar voi să le spună cîndva ceva Românilor, și-ar alege foarte rău interpretii, luîndu-i dintre „Ungurii“ urgisiți, ci tot prin mijlocirea noastră ar trebui să le vorbească, eară noi nici odată nu-i vom spune Românilor minciuna infamă, că viitorul nostru monarch s'a declarat vre-odată „Maghiar“, nicio dată nu vom avé nerușinarea de a-i restălmăci cuvîntele, ci vom stăruî totdeauna a-i dîce: Aibi credință în Împăratul teu, care nu e nici Maghiar, nici Neamț, nici Român, ci pus mai presus de toți, tuturoara de o potrivă binevoitor, în totdeauna pázitor al dreptății.

Și de sigur nu a noastră are să fie vina, dacă mai curînd ori mai târziu Românul va începe a nu ne mai crede nici pe noi, ci se va întoarce dela noi cu cuvîntele: Tot mi-o spuneți aceasta de ani îndelungați, dar' faptele vă desmint. Nu a noastră are să fie vina, dacă vre-odată nu vom mai îndrăsnî nici noi să

primim sarcina de mijlocitori între Monarhul nostru și poporul nostru.

Vina va fi a acelora, care vor fi înstrăinat masele române de noi și de Coroană, fără-ca să fi putut câștiga ei încrederea lor.

Revista politică.

Sibiu, 25 Octombrie st. v.

Alaltăieri s'au împlinit de cece ani de-când marele fericitor de popoare Coloman Tisza șede în toată tigna pe tronul unui ministru-president ungar.

Toată ceata guvernamentalilor i-au sêrbat alaltăieri iubileul de de cece ani. Comitate, municipii și alte corporațiuni i-au trimis adrese de felicitare. Și aderenții acestui om au avut toată dreptatea să-l glorifice și preamărească în aceasta și, pentru-că de tot mic a fost până acum numărul acelor oameni de stat, care au putut să se susțină atâta timp la o astfel de înălțime. D-lui Tisza i-a succes în timp de de cece ani a depărta dela sine toate greutățile, care puteau să-l răstoarne. Cumcă în acești de cece ani de putere absolută adus-a dl Tisza vre-un serviciu să ni-o spună cei care se țin mai competenți.

Cu privire la regularea finanțelor Ungariei — scrie „Pesti Napló” — care au format punctul cardinal al programului său, când a luat în mână frâna guvernării, n'a făcut absolut nimic. Finanțele sînt astăzi tot atât de rele, ca și înainte de asta cu de cece ani, prelîngă toate jertfele, pe care le-a adus țeara. Deficitul crește din an în an, baremi că dările acum nu se mai pot ridica și din bunurile statului încă s'a vîndut până acum foarte mult.

Și ce a făcut Tisza pe terenul reformelor liberale? Nimic. Din contra mai totdeauna a lucrat directe în contra liberalismului, pe care l-a batjocorit și compromis. Nu numai că în cei de cece ani justiția n'a înaintat de loc, ci dl Tisza a folosit chiar și judecătoria spre scopuri politice. A atacat independența judecătorilor și i-a închis ochii înaintea unei mulțimi de abuzuri.

Rezultatul final — sfîrșesc foaia opozițională — e acela, că guvernul d-lui Tisza a guvernat în cei de cece ani mai mult timp, decât trebuia să guverneze. De aci înainte numai putem ave nici o încredere în el, pentru-că scopul lui n'a fost nici când altul, decât întărirea puterii proprii prin ori-ce fel de mijloace. Și acesta îi va fi scopul și în viitor; de

aceea trebuie să luptăm în contra lui și de aci înainte, și încă cu mai multă constanță, ca și până acum.

Conferența din Constantinopol i-a început activitatea. Cu toate aceste sosesc mereu sciri, care vorbesc de divergențe, ce existau și există și de prezent încă între puteri cu privire la lucrurile din Bulgaria. O depeșă din Constantinopol a agenții Reuter comunică, că în conferența prealabilă puterile nu s'au putut învoi asupra aceleia, că ce au să decidă pentru cazul, dacă Turcia va fi silită să întreprindă o acțiune militară. Despre Poartă se asigură, că ea voiesce să trimită principelui Alexandru un ultimatum înainte de a-și termina conferența lucrărilor sale și să-l provoace, ca să-și retragă toate trupele din Rumelia-de-Ost și să-și revoace uniunea prin sobranie și după toată forma. Dacă principele Alexandru n'ar accepta acest ultimatum, Poarta ar dori să fie înzestrată cu un mandat european, spre a restabili cu arma *statul quo ante*.

Anglia e încă tot prelîngă uniunea personală, Rusia prelîngă deposedarea principelui Alexandru, iar Austro-Ungaria ar voi să se conformeze pe cât se poate cu tractatul dela Berlin, dar' încă tot protegează rămânerea principelui Alexandru.

În fața acestor deosebite intențiuni se întăresc tot mai tare părerea multora, că conferența va rămâne de astăzi dată fără de nici un rezultat.

Față cu combinațiunile puse în curs în urma căsătoriei contractate între principele Valdemar al Danemarcei și princesa Maria d'Orléans publică „Kölnische Zeitung” un comunicat de cea mai mare importanță. Organul inspirat în cele externe de principele Bismarck dîce între altele următoarele:

„Din cuvîntarea arhiepiscopului Hulst, care a celebrat cununia, reese că și Orleansii își pun ca misiune recucerirea Alsaciei-Lorenei și ei dau Francezilor să înțeleagă, că pentru o asemenea eventualitate, vor ave să conteze pe legăturile monarchice. Fîresce că Orleansii doresc mai mult ca ori-când să restabilească monarchia în Franța; și, pentru a ajunge la acest scop, ei se arată risipitori cu promisiuni frumoase, această manoperă e ușoară de înțeles. Înrudirea, în care principii d'Orléans au intrat prin căsătoria dela Eu, le dă motiv să se fălescă cu prietenia Rusiei, de care leagă mari speranțe; presa orleanistă nu scapă nici o ocaziune ca să cânte întărirea prieteniei dintre familia imperială rusă și Orleansii. Această agitațiune orleanistă indispare mult pe guvernul republicii; el simte, că sporul de prietenie dintre Rusia și pretendent împedecă o scădere a prieteniei dintre Rusia și republică. De aceea, n'ar fi de mirare, dacă republica s'ar vedea nevoită să caute prietini acolo, unde scie că va găsi dușmani ai Rusiei“.

O comunicare pe care o primesce „P. Ll.“ din Berlin, spune, că schimbarea de note între Berlin și Madrid a produs complicațiuni foarte periculoase cu privire la cestiunea insulelor Caroline. Cea din urmă notă germană e cel puțin de o atitudine cu deosebite energică.

Englezii au avut până acum de două ori războiu cu Birma (la anii 1824 și 1852) reducînd acest imper la jumătatea teritorului său independent. Acum ne stă înainte un al treilea războiu anglo-birman, deoarece neacceptarea din partea regelui Thibo a ultimatumului anglo-indian se privește ca un lucru sigur. O armată de 10,000 oameni concentrată la Rangun așteaptă deci numai scirea despre neacceptarea ultimatumului, ca să se poată pune în mișcare.

Prietenia austro-rusească.

Ocupându-se cu răspunsul ministrului de externe Kálnoky dat interelațiunilor făcute cu privire la politica externă a monarhiei noastre decătră deputații din delegațiunea ungară, „Deutsche Zeitung” scrie:

După cum se poate vedea, întrebările ce se fac aci sînt foarte delicate. Dealtmintrei cu ele nu s'au sfîrșit întrebările delegaților unguri. Declarațiile ministrului devin și mai însemnate cît ne gîndim la ce aspră încercare este pusă amicia ruso-austriacă, jună încă prin evenimentele din Orient.

De altmintrei se pare că frumoasele zile dela Kremsier au trecut deja, și relațiunile dintre Austria și Rusia încep a lua un caracter foarte ciudat. Mai în același timp apare în organul d-lui Katkoff, precum și în oficiosul „Warsawski Dnevnik” propunerea de a împăca pretențiunile sêrbesci de compensațiune prin' o unire a Bosniei cu Sêrbia. Diarul din Varșovia adaugă, că regele Milan va trebui, după punctul de vedere ce puterile vor adopta în privința Bosniei, să se pună în capul acestei provincii cu titlul și drepturile unui guvernator general austriac sau al unui pașă turcesc.

Este lesne de înțeles sângeroasa satiră ce este în această propunere. Rusia dă să înțeleagă diplomației austriace, că despăgubirea pentru Sêrbia nu trebuie căutată despre Bulgaria, ci despre Bosnia, de unde se poate născă și mărul de discordie.

De altmintrei trebuie să observăm că, în același timp, foile guvernamentale din Viena au început să polemizeze foarte aspru cu presa rusă. Astfel, un organ al ministerului nostru de externe scrie astăzi între altele:

„Cînd întreaga presă mai însemnată a monarhiei noastre se arată simpatică față cu Sêrbia și doresce junelui regat nu numai un repede progres cultural, ci și, dacă este cu putință, o mare întindere de teritor, apoi nisce asemenea vederi nu pot fi privite decât ca dovezi despre o politică de vecinătate cu totul amicală și ca o așteptare tot atât de dreaptă, cît și de binevoitoare a situațiunii, în care se află Sêrbia astăzi. În nici un caz însă aceste vederi nu pot fi privite ca semne pentru acea politică cuceritoare, de care presa rusă acuză necurmat pe Austro-

Ungaria. Nu scim cu ce și dacă conferența ambasadiorilor va despăgubi pe Sêrbia pentru sacrificiile sale materiale, dar' când pledăm contra aplicării biciului, apoi facem aceasta tocmai fiind că sîntem de părere, că Sêrbia se află față cu monarhia noastră în nisce relațiuni cu totul altele decăt cele, în care cei din Petersburg și Moscova ar dori să mențină pentru vecinicie pe Bulgaria față cu Rusia...“

Trebuie să fim recunoscători comitelui Kálnoky că nu s'a încercat să tăgăduescă vrajba naturală de interese ce există între Austria și Rusia, ci a recunoscut — negreșit cu nisce cuvinte foarte dulci — existența acestei vrajbe. Ministrul n'a putut, ca o slabă consolățiune, decăt să adauge, că ori-ce bărbat de stat austriac trebuie să lupte pe cît îi va sta prin putință ca să dobîndească o soluțiune pacinică a conflictului ce există. Această încercare s'a făcut și acum de cece ani și, cu toată alianța celor trei împărați, s'a ajuns dela tractatul dela San-Stefano și era aproape să se ajungă și la un războiu european.

Austria recunoaște deci sfera de putere rusă în Orient, pe cînd panslavismul nu va recunoaște nici odată o sferă austriacă de putere acolo.

În asemenea împrejurări, ce roade poate da bunăvoința ministrilor? Ei și programele lor dispar, dar' vrajbele rămân și se coc. Dl Katkoff cere astăzi Bosnia pentru Sêrbia. Din fortăreața panslavismului la Marea-Adriatică, din Muntenegru, se poate în tot minutul să fie transplantată nemulțumirea în Hertegovina; aceasta se scie în Viena, și se scie și mai bine în Moscova și Petersburg. Astfel se explică de sine pentru-ce comitele Kálnoky n'a putut să spună multe lucruri liniștitoare asupra situațiunii. Ministrul are negreșit cea mai mare dreptate, de vreme-ce Kremsier a schimbat foarte puțin relațiunile dintre Austria și Rusia.

Evenimentele din Peninsula-Balcanică.

Varna, 3 Noembrie n. Până acum a mare neînțelegere există între puteri într'u cât privește restabilirea *statului quo* și găsirea mijloacelor, prin cari s'ar pute aduce la îndeplinire hotărârile conferenței.

Said-Pașa a făcut vizită tuturor ambasadiorilor; se dîce că el ar fi reușit să înduplece pe dl de Nelidoff să nu mai ceară detronarea prințului Alexandru.

Atitudinea Angliei, care voiesce cu ori-ce preț întărirea statelor Balcanice, îngrijesece mult pe Poartă.

Dl White ar fi declarat că e cu totul opus restabilirii *statului quo*. Poarta pare dispusă a nu deschide conferența înainte, ca puterile să se fi înțeles pe deplin.

Constantinopol, 3 Noembrie n. Ieri Kimil și Said au fost cămișați la palat, unde s'a ținut în grabă un consiliu de miniștri, care a ținut până la ziua.

Situațiunea e considerată ca foarte critică. Nu s'a numit încă comisarul otoman pentru Egipt.

Transportarea rediflor a rînceput pe o scară întinsă. Afară de „Lloyd”, Poarta a mai început negociații cu societăți de navigație engleze.

Varna, 4 Noembrie n. Se dîce că Rusia insistă mereu pentru depunerea prințului Alexandru; ea stătutesce să ajungă la o înțelegere cu puterile pentru numirea unui alt principe. Austria își dă mari silințe pentru a împedea

Foița „Tribunei.”

Popoarele Ardealului în agricultură, industrie și comerț.

(Studiu etnografic-economic de Ioan Hintz.)

Industria.

(Urmare din n-rul 243.)

Românii au rămas în Ardeal prelîngă industria de casă mai mult ca Sécuii. În puține ținuturi și în puțini rami industriali au primit dela Sași producerea și organizațiunea. Numai în și lîngă Brașov, la Făgăraș și Seliște, aflăm brezle reunite de măcelari, tăbăcari (dubăleri), cojocari și șusteri dintre Români. Dealtmintrei abia în timpul mai nou sînt ici colo dintre Români rotari, mėsari, săpunari, lemnari, zidari, pr. în Boița, nu departe de Turnul-roș și în Seliște; în Făgăraș se pot afla tăbăcari buni.

Dar' grandioase sînt industriile de casă proprii, cari se confecțiunează de Români din timpuriele cele mai vechi și până astăzi fără încetare. Ei produc cu unelte primitive țesături ordinare din lână de oiă și capră, cu peri scurți ori lungi, cu o față sau două, pe care le folosesc întocmai ca și țărîmenea Sécuiilor și a Sașilor, pentru îmbrăcare și alte trebuințe de casă și economie. Ei produc în general în o măsură mai mică tot ce le trebuie lor și pietelor și ce

se poate pregăti din carne, unsoare, piele, din laptele și lână oilor și a caprelor, din unsoarea și carnea de porci, pe care Românul din graniță îi procură din România.

Caracteristică e la Români împărțirea sexelor în producerea lucrurilor de industrie. Industriile de casă lăptice sînt conecuate sexului femeiesc, așa încât chiar și în confecțiunea produselor celor mai desvoltate de materii ordinare e lăsată în mîna muierilor și a copiilor pr. pe la Săcele și Bran lîngă Brașov, toate lucrările începînd dela spălătul lănei, tors, țesut până la gătirea materiilor acestora. Numai piurea pănurilor se face decătră bărbați. Îndată-ce însă Români practicează ici și colo o industrie proprie, aceea nu se află nici cînd în mîinile unei persoane femeiesc.

Industria română poporală consistă în esența ei în producerea lucrărilor de casă și muieresci. Aceasta s'a putut observa cu deosebire la expozițiunea lor națională dela Sibiu ținută dela 27 August până la 6 Septembrie 1881.

Industria română, cît s'a desvoltat ea până astăzi în Ardeal și Ungaria din relațiunile și trebuințele acestui neam de oameni, difere de felul și modul industrial din Vestul Europei. Ea a rămas, întocmai ca și agronomia română, mai fidelă origini semi-orientale. La poporul nostru român încă și astăzi foarte separat s'a păstrat și desvoltat în viața socială și bisericească, în port, în toate trebuințele trupesci și spirituale

ale lui o producțiune de casă puternică, mare, — cu deosebire în țesutul lănei de oiă și în pregătirea îmbrăcămîntei și a schimburilor — așa încât această populațiune își află încă și astăzi pentru trebuințele sale toate în această industrie. Această stare a Românilor s'a pronunțat vedit în numita expoziție arangiată în Sibiu.

Nu voiu trece cu vederea aici articoli din expozițiunea dela Sibiu, cari aparțin industriei proprii, adecă producțiunii din oficine pentru vîndare. Din acestia au fost aci exemplare vrednice de laudă. Dar' acestia s'au vîdut numai în o astfel de măsură, prelîngă articoli de industrie de casă, în ce măsură se observă Români mai mult sau mai puțin cultivați îmbrăcați în port vestic european și în ce mod acestia s'au ridicat preste modul de îmbrăcare românesc.

Acestor clase a familiilor române, îi dătoresce expozițiunea două specii de articoli: a) obiectele de lux mai fine, pe care le lucră muierile în casă din plăcere și b) acele lucruri ale seolelor superioare de fete, de care Români pregătesc multe în Ardeal, dar' mai multe în România.

Purecînd dela această expoziție, vom releva câteva trăsuri caracteristice ale industriei române de aci.

Pe la tîrguri aflăm mostre de pănură albă țărânească, solidă și bine lucrată, care la Brașov se numesc *dimie*, iar altundeva altcum, pe care o pregătesc din lână cea multă dela oile lor din

România și o torc muierile române din lână mai fină (*țigaiă* cu lână de miel), o țes și o confecțiunează în piue. Din această pănură cumpără și se îmbracă, cu cioareci, clinuri, glugi, etc. toată populațiunea română dela țeară. Chiar și mulți dintre Sécui și Sași. O parte din aceea trece în România, cu deosebire marfa mai excelentă, pe care muierile din Săcele și Bran se pricep a o pregăti.

Această pănură e aceeași producțiune, care se scoate în massă mai mare din răsboaiile săsesci; ea e însă cu mult mai îngustă decăt marfa frumoasă și lată a țesătorilor noștri, care are alți cumpărători.

Același product se află în mase mai mari la Săcele lîngă Brașov; el consistă în pănură dură, întunecată, naturală, cusută cu șinoare, destinată pentru țerenii mai avuți și se pregătesc în mare și mic. Preste tot populațiunea română țese această pănură foarte dură din lână noastră de oi, adeseori mestecată cu păr de vacă; ea obvine în coloare brună și neagră. Din această materie Români pregătesc în măsură mare țundre pentru bărbați și femeile din clasa mai sêrmană.

La Bran fac mantale și clinuri, și postavuri împesitrate, ale căror colorii dînșii se pricep a le compune foarte măiestrit și le întrețes și le ordonează în răsboaiie foarte cu gust. Din aceste se poartă mantale și căputuri chiar și decătră domni pe la orașe.

aceasta. Franca și Anglia își dau mari silințele pentru a scăpa pe principele Alexandru. Italia lucrează în de acord cu Austria.

Franca, Italia și Anglia sunt de părere, că nu s'ar pute restabili *status quo ante* decât menținându-se prințul Alexandru; astfel, războiul ar fi neînălțăturabil.

Se dice că o mare mișcare de trupe austriece a început a se face din Trieste spre Cattaro.

Până acuma numărul total al trupelor turcesci din Europa se urcă la cifra de 192,000; această cifră este cât se poate de exactă. S'au luat măsură, pentru-ca trupele să nu sufere nici o lipsă în timpul iernei.

Turcia este de părere să se amâne conferența; contele Corti însă își dă toate silințele pentru a grăbi întrunirea ei.

În ultimul consiliu de miniștri ce s'a ținut la palat, Rștanul a fost de părere să se pună pe picior de războiu toate trupele, imperului, adică 500 batalioane infanterie, și mai multe mii de oameni artilerie și cavalerie.

Dece batalioane au fost trimise în Creta. Ministerul de marină a numit o comisiune, care să examineze toate vasele de războiu.

Mai interesantă este o telegramă din Constantinopol, care ordonează mobilizarea întregii armate turcesci. Eată telegrama :

Constantinopol, 4 Noemvrie n. Ieri a apărut o iradă, care ordonează mobilizarea întregii armate turcesci, cu excepțiunea corpurilor delă Jemen și Bagdad.

Un corespondent al „Telegraphului” din București, îi scrie acestui ziar :

„Atitudinea Rusiei în estuina Rumeliei ne-a făcut un rău necalculabil; zilele trecute, am avut o conversație cu primul nostru ministru și eată textual această conversație :

„Convorbirea mea, măi dize dl Caravelov, cu corespondentul ziarului „Novoje Vremia”, a fost cu desevărire denaturată de acest domn, care, în povestirea sa mă face caraghios. Sunt sigur însă, că ori-ce om cu mîntea sănătoasă n'a luat textual conversației tipărite drept monedă sunătoare (za cistuii monetu). N'am dîs, că am sub mână toate elementele, atât în Rumelia cât și în Macedonia, cu care voi pute, în cas de trebuință, să aprind un incendiu mare în Peninsula-Balcanică, ci din contră am dîs, că am făcut tot ce m'ia stat în putere pentru a înăbuși orice mișcare irredentistă în Macedonia, că același lucru am încercat să-l fac și în Rumelia, dar' că avêntul spontan al redesteptării naționale a debordat, fără-ca să pot isbuti să-l rețin cel puțin pentru un timp oare-care. Corespondentul ziarului din Petersburg pune în gura mea nîsce cuvinte, care deși le-am dîs, însă legate fiind cu alte dize, au avut sensul distrus înadins de narator. Pentru-ce a făcut-o aceasta domnul în chestiune, nu știu. Cred însă, că cu singurul scop de a pune în concordantă atitudinea d-lui Suvorin cu corespondența sa. Drept vorbind, am mult să mă plîng de corespondenți, și dacă a fost unul care a rămas corect față cu mine, apoi este singur von d. Hun, corespondentul ziarului „Kölische Zeitung”.

În privința atitudinii Rusiei, dl Caraveloff în convorbirea sa cu mine, între mai multe lucruri de detal' mi-a exprimat următoarea părere :

— Este adevărat că Rusia ne-a făcut mult bine, dar' și mult rău ne-a făcut asemenea. Opt ani de existență noastră ca stat au trecut pentru noi în frământări zadarnice, numai și numai multumită atitudinii Rusiei, care tînde să ne fină în dezvoltarea noastră internă pe loc. Se dice că noi sîntem un popor ingrat. Dar' se vorbim franc, n'am făcut oare sacrificii imense pentru a ne libera? Și, dacă la 1877 Rusia, după războiul Bulgarilor n'ar fi intrat în rebel cu Turcia, credeți oare că nu ne-am fi liberat?

Răscoala dela 1877 a fost organizată într'un mod temeinic, Bulgarii avênd în capul lor o pleiadă de oameni ca Boteff, Liuben Caraveloff, Racowsky, etc. au fost gata a libera Bulgaria de sub jugul otoman. Generalul Ignatieff și agenții sei sciau bine starea lucrurilor în care erau afacerile; aveam arme, aveam opinia Europei întregi pentru noi și puteam, după o luptă leală să ne liberăm de sub jugul otoman. Emanciparea noastră era cu atât mai sigură, cu cât rebelul serbo-turc, rebelul cu Muntenegrul și rebelul cu Grecia au fost nișce evenimente ce puneau capăt domniei turce. Învîngerea era sigură și apoi am fi eșit din luptă nu măcărîrî precum sîntem decătră congresul din Berlin, ci uniți într'un singur stat bulgar. Rușii, amestecându-se în afacere, au avut în vedere nu liberarea noastră, ci un pretext pentru a isprăvi cu tratatul dela Paris. Scopul a fost ajuns: Marea-neagră în curênd va deveni o mare rusescă, sudul Basarabiei și gurile Dunării sînt din nou alipite de imperul rus, și așa mai departe.

Vă dau această parte din conversațiunea noastră, păstrându-mi dreptul de a reveni încă odată asupra ei. Pentru moment, vă voi da câteva amănunte despre cele ce se petrec aci. Zilele trecute a sosit aci ceata voluntarilor, comandată decătră dl Ivanoff, vărul șefului radicalilor serbi, dl Pașici. Acest valoros patriot

plecase din Vidin cu o ceată compusă din Muntenegrini, Serbi și Români, pentru a lua parte la lupta cu Turcii. Ministerul nostru, uitănd că ceata este compusă de străini, a ordonat ca ea să fie expedită la granițele Sêrbiei. Comandantul Ivanoff primind ordinul, a fost pus într'o pozițiune foarte grea. Oamenii sei au jurat credință și supunere, ear' nici unul din ei n'a creșut că împregiurările vor pute să-l aducă în situațiunea neplăcută de a fi nevoiți a combate pe Sêrbi. Ceata refuză să meargă la hotarele Sêrbiei și Ivanoff a fost nevoit să concedieze pe oamenii sei. Congediarea a produs un efect foarte rău și se crede chiar că vom fi martorii unor scene neplăcute, dar' bunul simț al ministrului de războiu a salvat situațiunea.

Din Bucovina.

Din raportul societății „Scoala Română” din Suceava reproducem Partea generală precum urmează :

Care popor din Austria are mai mare trebuință de școală decătră Românii bucovineni, decătră ei, cari nu numai că încă nu au școli secundare, dar' nu au nici măcar un pedagogiu românesc, în care să se poată crește învățători pentru școlile lor populare? Prin orașe școli populare românesci nu există, prin sate parte nu există, parte nu sînt cercetate bine, ori sînt prea mici față cu numărul locuitorilor, sau sînt ocupate de învățători, cari nu știu bine românește. Starea aceasta a lucrurilor trebuie îndreptată, căci periclitează existența naționalității noastre. Dar' nici locuitorii români de prin orașe, nici cei de prin sate nu sînt în stare să îndrepteze această stare a lucrurilor prin puterile lor proprii. Spre a da ajutor s'a înființat „Scoala Română”. Acest ajutor va fi cu atât mai însemnat și va ave urmări cu atât mai binecuvîntate, cu cât mai mare va fi numărul membrilor și numărul filialelor societății.

Din cauza aceasta i-a invitat și i-a rugat comitetul central pe toți bucovinenii, cari doresc existența elementului românesc în Bucovina, să se întrunească în societatea „Scoala Română” și să lucre pentru înmulțirea filialelor ei. Acestei invitații i-a urmat până acum 449 de membri. Este interesant a se vedea, cum se împărtesc acești membri după starea lor. Din ei sînt 160 țărani, 61 preoți, 56 amplotiați de toate categoriile, 28 doamne, 24 învățători de școli populare, 25 neguțători, 23 profesori de școli secundare, numai 2 profesori de universitate, 8 boieri și anume: 1 Israelit, 4 Armeni și numai 3 Români, 9 canotori bisericesci, 10 țerance, 6 domnișoare, 3 meseriași, 2 profesoare, 4 militari, 3 privați, 1 advocat, 1 medic, 2 comune, 1 epitropie bisericească și 1 societate, adică „Junimea” din Cernăuți. Ear' filiale s'au înființat până acum numai 7. Atât acest număr de membri, cât și de filiale este mai mic, de cum s'a așteptat. Zelul pentru astfel de societăți, precum este el la alte popoare mai avute și mai progresate în cultură*, nu-l aflăm la Românii bucovineni, și, lucru de mirare, el lipsește la noi, precum arată specificarea de mai sus, chiar la acele stări, care la alte popoare stau în fruntea mișcărilor culturale. Dacă vom mai lăsa să meargă cursul lucrurilor înainte, cum a mers până acum, atunci ne așteaptă pe toți soartea orașenilor români din Cernăuți, a sateștilor de preste Prut și a unor sate din ținutul Cernăuțului și a Storojinețului: ne vom pierde limba.**) Unica stavilă contra desnaționalizării noastre este școala românească, pentru care până acum nu s'a pus nici măcar o temelie sănătoasă, lipsind un pedagogiu românesc. Unele încercări, ce s'au făcut în folosul culturii românești, vor rămâne fără efect deosebit, fiind greșite: începutul adică se face de jos, nu de sus. Așa, spre exemplu, trebuia să se înființeze în Suceava mai înainte o școală populară românească și apoi un gimnasiu. S'a făcut însă întors: gimnasiul s'a înființat, dar' școala populară nu, deci este existența gimnasiunilor fără temelie și de periclitată, fiind și școlile din district puține și rele.

Sub astfel de împregiurări este existența unei societăți cu un scop, ca al nostru, de neapărată trebuință.

Fînd — din cauza indiferentismului, ce domnesce în țeară — mijloacele societății neînsemnate, comitetul a restrîns activitatea sa la punctul c) din §. 2 al statutului, spriginindu-i mai înainte pe gimnastiștii sêrmani din Suceava și apoi pe câțiva elevi dela pedagogiul din Cernăuți.

*) „Bukowiner Rundschau” referă în 19 Aprilie 1885, Nr. 119, că societatea germană pentru școală „Deutscher Schulverein” din Austria are 957 filiale, dintre care sînt trei în Bucovina. Avera societății era atunci 356.200 fl. v. a. Societatea numită a spesat 609.300 fl. v. a. pentru trei școli dela înființarea ei încoaice. „Pressa vechiă” din Viena comunică în 24 Septemvrie 1883, că aceeași societate avea atunci 712 filiale; decă creșcut numărul filialelor în doi ani cu 245. Ear' în Iunie 1884 cetim în „Pressa vechiă”, că încă se plînge comitetul societății „Deutscher Schulverein” în raportul său, că rezultatul activității societății fî trecut de societatea pentru școală a Cehilor „Matica školska” avea atunci drept numai 15.000 de membri, dispunea însă de venitură mai că asemenea de mari ca și societatea Germanilor cu 85.000 de membri. Tot în „Pressa vechiă” din 1 Septemvrie 1885, Nr. 249 aflăm, că societatea ungurească pentru cultură „Kultur-egylet”, care abia s'a înființat, are 6500 de membri și că a adunat până acuma prin subscripțiune 216.000 fl. v. a.

**) Veți: Oesterreich-Ungarn von H. Neelmeyer Vukassowitsch. Verlag Franz Dunkner in Leipzig.

Starea actuală a societății după doi ani de existență este următoarea :

I. Numărul membrilor societății centrale înființate în 2/14 Septemvrie 1883 este astăzi 140. Filiale s'au înființat: în 14/26 Septemvrie 1883 în Vama, în 20 Noemvrie (2 Decemvrie) 1883 în Cămpulung, în 8/20 Maiu 1884 în Rădăuți, în 10/22 Iunie 1884 în Costina, în 17/29 Iunie 1884 în Crasna, în 6/18 August 1884 în Putna și în 1/13 August 1884 în Vatra-Dornei. Numărul membrilor în filiale este: în Vama 27, în Cămpulung 94, în Rădăuți 28, în Costina 16, în Crasna 31, în Putna 27 și în Vatra-Dornei 76.

Preste tot are deci societatea 449 de membri.

Cu deosebire bucurie și mulțumită atragem atențiunea la filialele din Putna, Vatra-Dornei și din Cămpulug.

Doamna prezidentă a filialei din Putna, care își cunoașce frumoasa misiune, ne scrie :

„Cu finea lui Decemvrie 1884 comitetul filialei „Scoala Română” din Putna, a cărei prezidentă am onoarea a fi, a hotărît să facă o colectă spre ajutorarea școlilor sêrmani dar' sirguincioși din școala populară de aici.

„Din partea comitetului au fost însărcinați cu colectarea d-nii: Ioan Piotroschi și Dumitru Nedelco, membri ai acestei societăți. Ei și-au împlinit misiunea cu devotament rar, în urma căruia rezultatul fî foarte frumos. Simțiam o adevărată plăcere și mulțumire, vîdînd, cum se întreceau care de care, gospodarii și gospodinele, de a-mi aduce după puțină câte ceva. Unii aduceau bani, alții obiecte potrivite pentru acest scop de binefacere. Ear' pe de altă parte mă bucuram, vîdînd, cât de sirguincios umblau copiii la școală, auzînd unii, că o să capete îmbrăcăminte și nu vor trebui să umble desculți și desbrăcați în frig la școală, ear' alții auzînd, că li se va premia sirguinta, dîndu-li-se câte un dar.

„Societatea noastră număra numai șese luni dela înființarea ei, dar' chiar într'un timp așa de scurt se pot vedea urmările binefăcătoare ale acestei asociații vrednice de urmat. În timpul de mai înainte nu rîvnia țeranul nostru a-și da copilul la școală și numai cu mare greu, după ce se puse în aplicare sila, se mai sporse numărul micilor școlari țărani. Astăzi le pare chiar rău multor părinți, că copiii lor sînt încă prea mici de școală, ear' cei trecuți preste anii de școală ar voi, să se înscrie carăși.

„S'au aflat unii, cari au dîs și au scris chiar, că țeranul nostru e leș și necapabil de cultură. Eu însă aflu, că, dacă ar ave condicții buni, cărora din toată inima să le fie aminte de binele poporului, s'ar dovedi că poporul nostru este foarte apt de cultură.

„Cât de ușor e a-l deștepta pe poporul nostru din letargia sa, am eclatanță dovadă în rezultatele tinerei noastre societăți și în colecta întreprinsă. Poporul meu are înțelegere și voință!

„Pe banii încuși s'au cumpărat cele necesare pentru copii sêrmani și anume: sumane, opinci, șaluri de gît, curele (șerpere), fuște pentru copile, tulpane, ițari (pantaloni), cărți, cisme și altele.”

Membrii filialei din Vatra-Dornei excelează prin cuotele însămnate, cu care s'au înscris. După cum ne-a împărțit presiul, a oferit un membru al ei — un Israelit — de odată 450 franci și plătesce încă deosebit ca taxă anuală câte 10 fl. v. a.; 4 membri plătesc anual câte 12 fl.; 4 anual câte 10 fl.; 1 anual câte 8 fl.; 18 anual câte 6 fl.; 3 anual câte 5 fl.; 2 anual câte 4 fl. și 24 anual câte 3 fl. v. a. Filiala aceasta a acordat până acuma două stipendii anuale câte de 50 fl. v. a. și anume studentului din clasa II gimnas., Leon Poenariu din Candreni și studentului din clasa I gimnas., Gavril Burcutean din Cărlibaba.

Și filiala din Cămpulung încă a spriginit copiii din școlile din Cămpulung cu cota de 90 fl. 60 cr. v. a. Din suma asta s'a acordat unui elev un ajutor de 3 fl. v. a. și s'au cumpărat cărți de rugăciuni și de învățămînt, requisite pentru scris, îmbrăcăminte și încălțăminte pentru școlarii sêrmani. (Va urma.)

Cronică.

Închiderea școlii române pentru meseriași din Brașov. Lui „Sieb.-D.Tageblatt” i-se scrie din Brașov: „În 5 l. c. n. la 11 oare a. m. a fost închisă și desființată decătră comisarul ministerial Pétérffy școala pentru meseriași înființată și susținută de Români. În motivare se dice că în Ungaria pot exista conform legii numai școli industriale comunale și de stat, ear' nici decătră de acele susținute de confesiuni. O nouă dovadă despre practicarea de dreptate și despre libertatea de culte și instrucțiune în Ungaria.

Mine de aur în Ungaria. Sub acest titlu aflăm în „Neue freie Presse” următoarea notiță: Prelungă Vestul Statelor-Unite, Australia și Rusia-asiatică, Ungaria e cea mai bogată țeară în aur de pe pământ. În faptă peste tot se lucrează 130 de mine de aur. Producțiunea nu stă încă în raport cu bogăția petrilor, deoare-ce minele se exploatează mai mult numai cu unelte neperfecte. În apropierea minelor mari de fier și oțel ale societății austriece de căi ferate din Bă-

nat s'au aflat și examinat de directorul acestei societăți Iuliu Bauer nișce mine de aur noue între Bogșa și Dagnacica, în Ungaria-sudică. Aceasta pune noile mine în al cincilea loc între cele mai bogate producțiuni ale lumii întregi. Între apele Carăș și Bêrzava ce curg dela Ost cătră Vest trece o coastă de deal în direcțiune dela Sud cătră Nord, în a căror compoziție silurică se află sîenit, care e a se privi în Ungaria-de Sud ca purtătorul principal al aurului. Această compoziție de sîenit se extinde dela 6—8 kilometri în valea Bêrzavei până în valea Pogăniș. În colinele sudice ale dealului se află găuri în sîenit, cari conțin petri cu aur și erau în parte cunoscută chiar în timpurile antice conținătoare de aur. E sigur că deja Romanii lucrau aceste mine de aur. Despre aceasta dovedeșce numele colinei, care se păstrează încă și azi: *Cracu cu aur.* În acest ținut sînt cunoscută deja șese canale ce conțin aur și cari după părerea specialistului numit ar oferî un băișag mare. Trei din aceste găuri sînt însă închise de părăul *grosa mică*.

Din dieta croată. În ședința dela 4 l. c. n. a dietei provinciale croate deputatul Posilovici (catolic, din partidul Strossmayerian) a interelat pentru-ce rescriptul Monarhului, cu care s'a deschis congresul sêrb, s'a compus în limba maghiară? Vorbitorul priveșce în vorbirea maghiară a comisarului reg. o violare a transacției și protestează în contra aceleia.

Isovoarele de petrol în România. Dl Cobalescu, profesor la facultatea de filosofie din Iași a fost trimis de ministerul domeniilor din România la isovoarele de petrol dela Govora pentru a face studii privitoare la exploatarea petrolului.

Comisiunea floxică din România a decis să întreprinje naftalina pentru distrugerea floxerei, deoare-ce aceasta substanță a dat bune rezultate.

Fortificarea Elveției. Consiliul federal în mesagiul său cătră camere vorbind de bugetul anului 1886, motivează în termenii următori înscrierea celei dintăiu alocațiuni de 500.000 de franci pentru stabilirea fortificațiunilor: „După-cestuinea fortificării Svișerei în totalitatea sa a fost discutată de comisiunea ofițerilor superiori și după-ce ni s'a transmis dosarul complet dela departamentul militar în privința acestei chestiuni am ajuns prin examinarea tuturor proiectelor la convingerea, că executarea chiar a planurilor celor mai reduse ar cere sacrificii prea mari pentru țeara noastră. Noi socotim dar' că nu s'ar pute executa aceste proiecte în sensul în care au fost propuse și că lucrările de fortificare trebuie să se efectueze pe un număr mic de puncte adică pe secțiunile terenurilor celor mai însemnate din punctul de vedere al apărării și al comunicațiunilor.”

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Seghedin, 6 Noemvrie n. Reuniunea de industriă a hotărît pentru anul viitor convocarea unei adunări regnicolare de industriă spre discutarea scăderilor celor mai simțite a noiei legi de industriă spre petiționarea la guvern și legislativă pentru sanarea calamităților celor mai ardețoare ale afacerilor industriale. Pregătirile și stabilirea programului s'au înce-dințat unui comitet.

Viena, 6 Noemvrie n. Delegațiunea ungară a ținut Joi a doua ședință plenară, în care s'a discutat raportul comisiunii pentru afacerile militare. S'a stabilit totodată și discuțiunea rapoartelor comisiunilor pentru marină și finanțe, care va urma, după aceea a comisiunii pentru afacerile militare. După încheierea ședinței s'a întrunit comisiunea unită de patru spre a asculta deslușirile ministrului Kállay cu privire la țerele ocupate.

Belgrad, 6 Noemvrie n. După o scire a foilor s'a descoperit în Niș un complot în contra regelui sêrbesc. Se dice, că în fruntea conjurațiunii ar sta un anume Valietici, o rudenie a principelui Carageorgevici și că s'ar fi făcut numeroase arestări. Scirea mai are lipsă de confirmare.

Constantinopol, 6 Noemvrie n. Ieri a avut loc cea dintăiu ședință a conferinței ambasadorilor. Se pare, că ea a avut numai un caracter preparativ. Ședința următoare se va țină Sâmbătă. De seară ambasadorii se întrunesc la o convorbire privată.

Director: **Ioan Slavici.**

Redactor responsabil: **Cornel Pop Păcurar**

Extrase din foaia oficială.

Edicte:

A se insinua pretensiunile:
- la rēmasul după Simion Burnete din Roșia, trib. din Alba-Julia;
- la rēmasul după v. d. Sofia Bakos Știrb din Valeamare, jud. cerc. din Butin;
- la rēmasul după Anton Gondos din Șoimușul-de-Murēș, decătră trib. din Deva;
- la rēmasul după Albert Furka din Cerna-Cristur, trib. din Deva.
- A se înfățișa la sedria orfanală din Făgăraș Georgiu Mangina din Almaș.
- 2 Decembrie: Pertractarea la commassarea hotarului comunei Ciunga, trib. din Alba-Julia.
- 25 Noembrie: Pertractarea privitoare la regularea hotarului comunei Petrilaca-română, trib. din Alba-Julia.
- A se înfățișa Dimitrie Ghercea din N. Koveres, jud. cerc. din Timișoara.

Concursuri:

- Un post de notar cl. II. la tribunalul din Timișoara.
- Un post de vice-notar la tribunalul din Timișoara.

Sciri economice.

Piața din Făgăraș, 3 Noembrie. Grâu frumos hectolitra fl. 5.— până fl. 5.60; grâu mestecat fl. 3.50 până fl. 4.—; sēcara fl. 3.50 până fl. 3.80; cucuruzul fl. 3.— până fl. 4.20; ovēsul fl. 1.60 până fl. 1.75; sēmēnța de cânepă fl. 5.— până fl. 6.—; sēmēnța de in fl. 9.— până fl. 10.—; fasolea fl. 3.— până fl. 4.—; mazerea fl. 6.— până fl. 7.—; lintea fl. 7.— până fl. 8.—; crumpenele fl. —.80 până fl. 1.40; mălaiul fl. 7.— până fl. 8.—; sēu brut 100 chile fl. 34.— până fl. —; unsoarea de porc 65—70, slānina 60—70; cânepa fl. 30.— până 45.— Un chilo carne de porc 40 cr.; carne de vită 38 cr.; carne de vițel 32 cr.; carne de mel — cr.; ouă 6 cu 10 cr., chim fl. 12.— până fl. 15.—; lumini turnate de sēu 56 cr. până — cr.

Tērgul de rīmători în Steinbruch. În 4 Noembrie n s'a notat: ungresci bētrāni grei 42.1/2 cr. până 43.1/2 cr. ungresci grei, tineri 44.1/2 cr. până 45.1/2 cr., de mijloc 45.— cr. până 46.— cr., ușori 47.— cr. până 48.— cr., marfă țerānească, grea 43.— cr. până 44.— cr., de

mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ușoară 46.— cr. până 47.— cr., romānesci de Bakony, grei —.— cr. până —.— cr., transito de mijloc —.— cr. până —.— cr.; transito ușori —.— cr. până —.— cr., transito sērbesci grei 45.— cr. până 46.— cr., transito de mijloc 46.1/2 cr până 47.— cr., transito ușori 49.— cr. până 49.1/2 cr., ingrāșați cu ghindă —.— cr. până —.— cr. per 4% compenți la gară.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta dela 4 Noembrie st. n.

Grâu (din Banat): 72—73 Kilo fl. —.— până —.— 74—79 Kilo fl. —.— până —.—, (lūngă Tisza) 72—74 Kilo fl. —.— până —.—, 74—79 Kilo fl. 7.70 până 8.10, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. —.— până —.—, 74—79 Kilo fl. 7.60 până 8.—, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. —.— până —.—, 74—79 Kilo fl. 7.70 până 8.10, (de Baeska) 72—74 Kilo fl. —.— până —.—, 74—79 Kilo fl. —.— până —.—, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. —.— până —.—, 74—79 Kilo fl. 7.25 până 7.75.
Sēcara (unguresc) 70—72 Kilo fl. 6.40 până 6.55.
Orđ (nutrēt.): 60—62 Kilo fl. 5.60 până 5.85; (de berārie) 62—84 Kilo fl. 6.20 până 9.—.
Ovēs (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.25 până 6.60.
Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.60 până 5.65; de alt soi fl. 5.60 până 5.65.
Rapița fl. 9.7/8 până 11.—; de Banat fl. 11.1/2 până 11.3/4.
Mālaiu (unguresc): fl. 5.50 până 5.70.

Timpul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.20 până 8.22 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.64 până 7.66.
Sēcara (primăvară) 69.7/10 Kilo fl. 5.49 până 5.51.
Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.47 până 5.48.
Rapița (August—Septembrie) fl. 10.89 până 10.90.
Spiri (brut) 100 L. fl. 26.— până 26.50.

Cursul pieței din Sibiu.

din 6 Noembrie st. n. 1885.

Hārtie-monetă romānă . . . Cump. 8.70 vënd. 8.80
Lire turcesci . . . " 11.15 " 11.20
Imperiali . . . " 10.15 " 10.20
Ruble rusesci . . . " 1.20 " 1.21

Bursa de București.

Cota oficială dela 4 Noembrie st. n. 1885.

Renta amort. (5%) . . . Cump. 92.— vënd. 93.—
" Rur. conv. (6%) . . . " 87.— " 87.—
Acț. de asig. Dacia-Rom. . . " 247.— " 252.—
Banca națională a Romāniei . . . " 1100.— " 1130.—
Impr. oraș. București . . . " 30.— " 32.—
Cred. mob. rom. . . " —.— " —.—
Acț. de asig. Naționala . . . " 224.— " —.—
Scrisuri fonciare urbane (5%) . . . " —.— " 89.1/4
Societ. const. " 174.1/2 " 230.—
Schimb 4 luni " —.— " 34.—
Aur " 13.— " 14.—

Bursa de Budapesta

din 5 Noembrie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6% 98.—
" " " 4% 90.10
" " hārtie " 5% 148.—
Imprumutul căilor ferate ung. 96.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune) 124.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune) 108.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune) 103.75
Bonuri rurale ung. 103.50
" " " cu cl. de sortare 103.50
" " " bānățene-timișene 103.25
" " " cu cl. de sortare 102.—
" " " transilvane 102.—
" " " croato-slavone 97.75
Despăgubire pentru dijma ung. de vin 118.75
Imprumut cu premiu ung. 121.25
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin 82.30
Renta de hārtie austriacă 82.70
" " argint austriacă 109.—
" " aur austriacă 140.25
Losurile austr. din 1860 867.—
Acțiunile băncei austro-ungare 286.75
" " de credit ung. 282.10
" " " austr. 101.50
Argintul 5.93
Scrisuri fonciare a le institut. de cred. și ec. „Albina“ Galbeni împărătesci 9.96
Napoleon-d'ori 61.65
Mārci 100 imp. germāne 125.35
Londra 10 Livres sterlinge

Bursa de Viena

din 5 Noembrie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6% 98.15
" " " 4% 90.25
" " hārtie " 5% 148.40
Imprumutul căilor ferate ung. 96.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune) 124.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune) 109.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune) 103.75
Bonuri rurale ung. 103.75
" " " cu cl. de sortare 104.—
" " " bānățene-timișene 103.75
" " " cu cl. de sortare 102.50
" " " transilvane 102.—
" " " croato-slavone 97.70
Despăgubire pentru dijma ung. de vin 118.25
Imprumut cu premiu ung. 121.25
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin 82.40
Rentă de hārtie austriacă 82.85
" " argint austriacă 109.10
Rentă de aur austriacă 140.—
Losuri austr. din 1860 868.—
Acțiunile băncei austro-ungare 286.—
" " " austr. 282.40
" " " de credit ung. 5.94
Galbeni împărătesci 9.96
Napoleon-d'ori 61.70
Mārci 100 imp. germāne 125.45
Londra 10 Livres sterlinge

Strada Cismădiei Nr. 24. Anunț de boltă. Am onoarea a anunța Onoratului Public că posed în depositul meu din nou sortat cu încălțăminte un asortiment mare de păpuși pentru domni, doamne și copii pentru sezonul de toamnă și de iarnă și sânt în stare a presta pentru prețuri convenabile lucrurile cele mai bune. Rugându-mă de binevoitoare căutare sânt stimător M. Bacholzky. Strada Cismădiei Nr. 24.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Noembrie 1885.

Table with multiple columns showing train schedules between Budapest, Arad, Timișoara, Sibiu, and other stations. Includes train types (omnibus, accelerated, passenger) and departure/arrival times.

Nota: Numerii incuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte. Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui Michail Gerula.